

STRESZCZENIE

Metoda planowania nakładów w zakresie środków zaopatrzenia w siłach zbrojnych

W pracy doktorskiej sformułowano podjęty problem badawczy, który koncentruje się wokół metod stosowanych w procesie planowania i prognozowania w zakresie naliczania wielkości potrzeb oraz bilansowania się potrzeb z poniesionymi na ich zabezpieczenie wydatkami i wyeliminowania występujących tu wad.

Głównym celem pracy było opracowanie nowej metody naliczania nakładów w zakresie środków zaopatrzenia w Siłach Zbrojnych RP.

Planowanie potrzeb jest częścią procesu tworzenia budżetu resortu obrony narodowej. Zatwierdzony i podpisany przez prezydenta budżet zawiera dane dotyczące nakładów przeznaczonych na pokrycie zaplanowanych potrzeb.

Obecnie w Siłach Zbrojnych RP obserwuje się rozbieżności pomiędzy planowanymi potrzebami a pozyskanymi na ich pokrycie wydatkami. Dysproporcja pomiędzy potrzebami a wydatkami poniesionymi na ich pokrycie została przedstawiona w napisanych przez autora artykułach i pracach badawczych.

Autor opracował dwie metody naliczania potrzeb: wariant 1 i 2. Wariant 1 polega na zastosowaniu metody Wintersa lub SARIMA opartej na sezonowości i prognozie szeregów czasowych wydatków. Wariant 2 metody planowania będzie stosowany w przypadku braku szeregów czasowych wydatków. Metoda naliczania potrzeb z wykorzystaniem programu informatycznego Logrep w wariacie 2 jest alternatywną metodą, która z upływem czasu zostanie zastąpiona wariantem 1 metody prognozowania potrzeb Wintersa lub SARIMA. W instytucjach, w których nie występują szeregi czasowe wydatków i stosowana jest metoda planowania oparta na programie informatycznym Logrep – wariant 2, z upływem czasu pojawią się wydatki tworzące szeregi czasowe, zasadne będzie ich prognozowanie metodą planowania – wariant 1.

W kontekście określonego problemu badawczego oraz przyjętych celów postawiono następujące **główne pytanie badawcze**:

Czy opracowanie i zastosowanie nowej metody na podstawie przeprowadzonej analizy i syntezy aktualnie wykorzystywanej metody w obszarze naliczania potrzeb w procesie planowania w wojskowym oddziale gospodarczym może poprawić wyniki bilansowania się prognozowanych potrzeb z poniesionymi na ich zabezpieczenie wydatkami i wyeliminuje dotychczasowe jego wady?

Główne pytanie badawcze zostało przez autora zweryfikowane. Przeprowadzona w rozdziałach czwartym i piątym weryfikacja wykazała skuteczność metody naliczania potrzeb i nakładów.

Z głównego pytania badawczego wyprowadzono następujące twierdzenie:

Zastosowanie opracowanych metod do naliczania potrzeb w procesie planowania wyjaśnia zjawiska zachodzące w omawianej funkcji zarządzania, doprowadzi do poprawy wyników bilansowania się nakładów w zakresie środków zaopatrzenia w Siłach Zbrojnych RP z poniesionymi na ich zabezpieczenie wydatkami i wyeliminuje dotychczasowe jego wady.

Praktyczne i teoretyczne wykorzystanie rezultatów pracy

Opracowane metody naliczania potrzeb mogą mieć zastosowanie w procesie planowania potrzeb, tworzenia budżetu resortu obrony narodowej oraz podczas opracowywania wieloletnich planów finansowych państwa.

Słowa kluczowe: potrzeby, nakłady, wydatki, planowanie, modelowanie, metoda.

SUMMARY

Method for planning expenditure as regards resources in the armed forces

In the doctoral dissertation, a research problem has been formulated, addressing the issue of the methods used for planning and forecasting with regard to calculation of the volume of the needs and balancing of the forecasted needs with the expenses incurred to secure those needs and elimination of the occurring defects.

The main purpose of the dissertation was to develop a new method of calculating expenditure as regards the resources in the Armed Forces of the Republic of Poland.

Planning of needs is part of the budgeting process at the National Defence Department. A budget approved and signed by the President includes data concerning expenditure designed to cover the planned needs.

At present, at the National Defence Department, discrepancies can be observed between the planned needs and funds raised to cover those needs. A disproportion between the needs and expenses incurred to cover them has been presented in the author's articles and research papers.

The author developed two methods for calculation of the needs – Method 1 and Method 2. Method 1 consists in applying the Winters or SARIMA method based on seasonality and forecasting of time series of expenditure. Method 2 of planning will be used in the case of the lack of time series of expenditure. The seasonal planning method with the use of Logrep software under Method 2 is an alternative method which, over time, will be replaced by the Method 1 of the need forecasting method by Winters or SARIMA. In institutions in which there time series of expenditure are absent and the planning method is applied based on the Logrep – Model 2 software, expenditures forming time series will occur over time, to predict which it will be reasonable to use the original planning method – Method 1.

In the context of the defined research problem and adopted objectives, the following research hypothesis was formulated:

Will the application of the developed method on the basis of the conducted analysis and synthesis of the currently used method to calculate the size of needs in the planning process in a military economic department will lead to an improvement in the balancing of needs and expenses incurred to secure those needs and to elimination of its defects?

The dissertation hypothesis has been verified. The verification carried out in chapters 4 and 5 demonstrated the effectiveness of the method for calculation of needs and expenditures.

The following theorem was derived from the research hypothesis:

The application of the developed methods to calculate the size of needs in the planning process explains the phenomena occurring in the discussed management function and will lead to an improvement in the balancing of expenditures as regards resources in the Armed Forces of the Republic of Poland with the expenses incurred to secure those needs and will eliminate the existing defects.

Practical and theoretical application of the dissertation results

The developed methods for calculation of needs can be applied in the process of planning needs, as well as to draw up a budget of the national defence department and to prepare long-term financial plans of the state.

Keywords: needs, expenditure, expenses, planning, modelling, method.